

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Islam

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia arabska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09FARS.1CN.05742.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Łukasz Piątek, Filip Jakubowski	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Piątek, Filip Jakubowski	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Ukazanie miejsca i znaczenia islamu we współczesnym świecie
C2	Przedstawienie problematyki genezy i głównych etapów rozwoju islamu
C3	Zapoznanie z Koranem i innymi tekstami normatywnymi islamu
C4	Przybliżenie podstaw teologii i prawa religijnego w islamie sunnickim
C5	Zapoznanie z różnorodnością wyznań w ramach islamu
C6	Przybliżenie głównych dyskusji światopoglądowych toczących się w łonie islamu
C7	Wprowadzenie do problematyki współczesnego islamu
C8	Ukazanie religii jako żywego i ulegającego przemianom fenomenu
C9	Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmiennych religii poprzez pogłębianie wiedzy naukowej na ich temat

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna przybliżone podstawowe dane statystyczne i geograficzne dotyczące występowania muzułmanów we współczesnym świecie, Europie i Polsce.	FAR_K1_W08	Egzamin ustny
W2	zna sytuację religijną Bliskiego Wschodu na przełomie starożytności i średniowiecza i rozumie jej wpływ na powstanie i rozwój nowej religii.	FAR_K1_W04, FAR_K1_W05, FAR_K1_W08	Egzamin ustny
W3	zna sylwetkę Mahometa oraz główne wydarzenia i procesy formatywne wczesnej historii islamu (VII-X w.).	FAR_K1_W02, FAR_K1_W05	Egzamin ustny
W4	potrafi omówić najważniejsze wyróżniki literackie Koranu, genezę i charakter sunny oraz strukturę hadisów.	FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Egzamin ustny
W5	rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu teologii muzułmańskiej.	FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Egzamin ustny
W6	zna tło historyczne i logiczny ciąg powstawania muzułmańskich nauk religijnych.	FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Egzamin ustny
W7	zna podstawowe obowiązki muzułmanina.	FAR_K1_W04, FAR_K1_W09	Egzamin ustny
W8	zna genezę i podstawowe zagadnienia prawa muzułmańskiego.	FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Egzamin ustny
W9	zna historię, podstawowe założenia doktrynalne i wewnętrzne zróżnicowanie najważniejszych wyznań mniejszościowych w islamie.	FAR_K1_W05, FAR_K1_W09	Egzamin ustny
W10	rozpoznaje elementy charakterystyczne dla praktyk i obrzędowości głównych wyznań i nurtów islamu.	FAR_K1_W05, FAR_K1_W09	Egzamin ustny

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W11	dostrzega wpływ idei mistycznych i filozoficznych na różnorodność światopoglądową muzułmanów.	FAR_K1_W05	Egzamin ustny
W12	zna zróżnicowanie i napięcia między głównymi nurtami światopoglądowymi współczesnego islamu.	FAR_K1_W09	Egzamin ustny
W13	rozumie złożone relacje między islamem a sferą polityki i ekonomii.	FAR_K1_W02, FAR_K1_W09	Egzamin ustny
W14	posiada wiedzę o odwołujących się do islamu organizacjach terrorystycznych i jest świadom zagrożenia jakie stanowią.	FAR_K1_W09	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wyszukiwać i syntetycznie przetwarzać informacje z zakresu objętego wykładem.	FAR_K1_U02, FAR_K1_U03	Praca pisemna
U2	posługuje się terminologią charakterystyczną dla islamoznawstwa w języku polskim.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02	Praca pisemna
U3	potrafi krytycznie odnieść się do analizowanych treści naukowych i popularnonaukowych.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02	Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	wykazuje się tolerancją i szacunkiem wobec odmienności religijnej wynikającą z pozyskanej wiedzy naukowej.	FAR_K1_K10	Egzamin ustny, Praca pisemna
K2	ma świadomość wkładu islamu w dorobek cywilizacyjny ludzkości.	FAR_K1_K07	Egzamin ustny, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	ISLAM 1 - SEMESTR ZIMOWY Definicja islamu i jego pozycja we współczesnym świecie	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
2.	Powstanie islamu na tle ówczesnej mapy religii świata	W2, U1, U2, U3, K1	Wykład
3.	Mahomet – prorok, przywódca polityczny	W3, U1, U2, U3	Wykład
4.	Przyczyny pierwszych rozłamów w ummie muzułmańskiej	W3, W9, U1, U2, U3	Wykład
5.	Koran i sunna – historia powstania, struktura i znaczenie	W4, U1, U2	Wykład
6.	Rozwój nauk muzułmańskich	W6, U1, U2, U3	Wykład
7.	Podstawy teologii muzułmańskiej i eschatologia	W5, W9, U1, U2, U3	Wykład
8.	Prorocy muzułmańscy w świetle Koranu i tradycji	W4, W5, U1, U2, U3	Wykład
9.	Powstanie prawa muzułmańskiego i podstawowe zasady orzekania	W6, W8, U1, U2, U3	Wykład
10.	Obowiązki muzułmanina	W7, W8, U1, U2, U3	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	Wybrane elementy prawa cywilnego i karnego w szariacie	W13, W8, U1, U2, U3	Wykład
12.	ISLAM 2 - SEMESTR ZIMOWY Szyizm - powstanie i historia. Szyizm a polityka	W12, W13, W3, W9	Wykład
13.	Szyizm imamicki - doktryna, szkoły i myśl mistyczna	W11, W5, W6, W9, K1	Wykład
14.	Szyizm imamicki - obrzędowość i praktyka	W10, K1	Wykład
15.	Ismailizm i szyizm ekstremistyczny (ghulat, alawici, alewici, ahl-e haqq)	W10, W11, W9, K1	Wykład
16.	Filozofia i mistycyzm muzułmański	W11, W12, K2	Wykład
17.	Ibadyci	W10, W9, K1	Wykład
18.	Dżihad i muzułmańska teoria polityki	W13, W3, W8	Wykład
19.	Dylematy współczesnego islamu - modernizm, fundamentalizm i tradycjonalizm	W12, W13	Wykład
20.	Dżihadyści - XX/XXI w.	W12, W13, W14	Wykład
21.	Islam w Polsce i w Europie	W1, K1, K2	Wykład
22.	Bankowość muzułmańska	W13, W8	Wykład

Informacje dodatkowe

Semestr 3

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Praca pisemna, do wyboru: a) artykuł recenzyjny (5-10 stron) omawiający wybraną monografię poświęconą zagadnieniom islamu b) hasło na Wikipedię (min. 1800 znaków) omawiające wybrane zagadnienie dotyczące islamu

Semestr 4

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Egzamin ustny obejmujący materiał z dwóch semestrów

Literatura

Obowiązkowa

1. Danecki Janusz, Podstawowe wiadomości o islamie, t. I-II, Warszawa 2002.

Dodatkowa

1. Bielawski, Józef, Islam. Religia państwa i prawa, Warszawa 1973.
2. Cook Michael, Koran, tłum. Katarzyna Pachniak, Warszawa 1999.
3. Cook Michael, Mahomet, tłum. Bogusław Zagórski Warszawa 2001.
4. Danecki Janusz, Arabowie, Warszawa 2001.
5. Danecki Janusz, Kultura i sztuka islamu, Warszawa 2003.
6. Dziekan Marek M., Arabia Magica, Warszawa 1993.
7. Dziekan Marek M., Cywilizacja islamu w Azji i Afryce, Warszawa 2007.
8. Encyclopaedia of Islam, wyd. II, t. I-XII, Leiden 1998-2004.
9. Encyclopaedia of Islam - Three, Leiden 2007-2013.
10. Gaudetfroy-Demombynes M., Narodziny islamu, tłum. Hanna Olędzka, Warszawa 1988.
11. Günther Sebastian, Todd Lawson (eds.), Roads to Paradise: Eschatology and Concepts of the Hereafter in Islam, t. 1-2, Leiden-Boston 2016.
12. Hallaq Wael B., An Introduction to Islamic Law, Cambridge 2009.
13. Hammoudi Abdellah, Pielgrzymka do Mekki, tłum. Katarzyna Pachniak, Warszawa 2008.
14. Kennedy Hugh, Wielkie podboje arabskie, tłum. Maciej Wilk, Warszawa 2011.
15. Koran, tłum. Józef Bielawski, Warszawa 1986.
16. Kościelniak, Krzysztof, Tematyczna konkordancja do Koranu, Kraków 2006.
17. Margul Tadeusz, Jak umierały religie. Szkice z tanatologii religii, Warszawa 1983.
18. Mączka Iwona, O życiu pozagrobowym w Kitāb al-Rūḥ Ibn al-Qayyima al-Ğawziyyi, w: Literatura Arabska. Dociekania i prezentacje. Prawo i teologia islamu. Współczesna literatura arabska, Warszawa 2000, ss. 47-107.
19. Mez, Adam, Renesans islamu, tłum. Janusz Danecki, Warszawa 1980.
20. Nasr Seyyed Hossein, Idee i wartości islamu, tłum. Janusz Danecki, Warszawa 1988.
21. Pachniak Katarzyna, Nauka i kultura muzułmańska i jej wpływ na średniowieczną Europę, Warszawa 2010.
22. Renard John, Islamic Theological Themes. A Primary Source Reader, Oakland 2014.
23. Rodinson Maxine, Mahomet, przełożyła Elżbieta Michalska-Novak, Warszawa 1994.
24. Ruthven Malise, Islam, tłum., Katarzyna Pachniak, Warszawa 1998.
25. Ruthven Malise, Azim Nanji, Historical Atlas of Islam, Harvard University Press 2004.
26. Sourdell, J. i D., Cywilizacja islamu, tłum. Maria Skurarowicz, Wojciech Dembski, Warszawa 1980 The Cambridge History of Islam, Cambridge 1970.
27. Thyen, Johann-Dietrich, Biblia i Koran. Synopsa wspólnych tradycji, tłum. Marek Dziekan, Warszawa 2002.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FAR_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznania wartości dziedzictwa kulturowego Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
FAR_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec przedstawicieli innych kultur oraz przeciwdziałania rozpowszechnianiu się krzywdzących stereotypów i postaw ksenofobicznych i rasistowskich
FAR_K1_U01	Absolwent/ka potrafi korzystając ze zdobytej wiedzy, formułować i analizować problemy badawcze z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego), a także opracowywać i prezentować wyniki tych analiz
FAR_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wypowiadać się na tematy związane z językiem, literaturą, kulturą i historią arabską, merytorycznie argumentując swoje poglądy i odwołując się do poglądów innych osób
FAR_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i krytycznie analizować informacje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego) korzystając ze słowników i różnych źródeł tradycyjnych i internetowych
FAR_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym kluczowe fakty i zagadnienia z językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego, ich dziedzin pokrewnych i nauk pomocniczych w powiązaniu z arabsko-muzułmańskim obszarem kulturowym
FAR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego oraz wiedzy o arabsko-muzułmańskim obszarze kulturowym
FAR_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane szczegółowe zagadnienia z wiedzy o języku arabskim, literaturze, religiach, historii, kulturze, i sytuacji społeczno-politycznej obszaru języka arabskiego
FAR_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie geografie obszaru kulturowego języka arabskiego
FAR_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy i wyzwania współczesnej cywilizacji związane z językami i zróżnicowaniem religijnym i etnicznym Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej